

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
В.о. директора ННІ неперервної освіти і туризму
(Гриценко І.С.)
" _____ " _____ 20__ р.

"СХВАЛЕНО"
на засіданні кафедри охорони праці та
біотехнічних систем у тваринництві
Протокол № 10 від 12 травня 2023 р.
Завідувач кафедри
(Хмельовський В.С.)

"РОЗГЛЯНУТО"
Гарант ОПП Публічне управління і
адміністрування

(Приліпко С.М.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Безпека праці і життєдіяльності

спеціальність 281 – "Публічне управління та адміністрування"
освітня програма Публічне управління та адміністрування
ННІ неперервної освіти і туризму
Розробник: доктор технічних наук, професор Поліщук В.М.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Безпека життєдіяльності та охорона праці (Охорона праці)

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній рівень	Бакалавр	
Спеціальність	281 – "Публічне управління та адміністрування"	
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова за рекомендацією вченої ради університету	
Загальна кількість годин	60	
Кількість кредитів ECTS	2	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	- (назва)	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс	1	-
Семестр	2	-
Лекційні заняття	16 год.	-
Практичні, семінарські заняття	14 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	30 год.	-
Індивідуальні завдання	- год.	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:		-
аудиторних	2 год.	
самостійної роботи студента –	4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання: надання студентам глибоких знань і практичних навиків для:

- поліпшення організаційно-правової діяльності роботодавців та працівників з питань охорони праці у сфері публічного управління та адміністрування;
- передбачення джерел виникнення небезпечних і шкідливих виробничих факторів на виробництві, виявлення існуючих джерел і їх усунування, для поліпшення умови праці і підвищення її продуктивності;
- аналізування впливу умов праці на травматизм та професійні захворювання;
- розробляння і виконання науково обґрунтованих планів заходів з охорони праці та безпеки виробничих процесів у сфері публічного управління та адміністру-

вання.

Набуття компетентностей:

– **інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– **загальні компетентності (ЗК):**

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

– **фахові (спеціальні) компетентності (ФК):**

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативноправових та морально-етичних норм поведінки.

ФК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

ФК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

ФК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в

сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПРН3. Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою.

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських / культурноосвітніх / спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПРН9. Знати основи електронного врядування.

ПРН10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

ПРН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПРН14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

ПРН15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

ПРН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Правові та організаційні питання охорони праці

Тема 1. Законодавча база безпеки праці в Україні, Частина 1. Аналіз виробничого травматизму. Складники охорони праці. Законодавчі акти, що визначають основні положення про охорону праці в Україні. Гарантії прав громадян на охорону праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Система управління охороною праці. Служба охорони праці на підприємстві. Фінансування охорони праці на підприємстві. Соціальний захист потерпілих на виробництві.

Тема 2. Законодавча база безпеки праці в Україні, Частина 2. Стимулювання охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.

Тривалість робочого часу працівників, робота у нічний час, надурочні роботи. Час відпочинку і щорічна відпустка.

Тема 3. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Гігієнічна оцінка умов праці у разі дії хімічних, біологічних факторів, у разі дії шуму, вібрації, інфразвуку та ультразвуку, за показниками мікроклімату, атмосферного тиску, у разі дії іонізуючих і неіонізуючих електромагнітних випромінювань, за показниками світлового середовища, за важкістю та напруженістю трудового процесу, при аероіонізації. Загальна гігієнічна оцінка умов праці. Атестація робочих місць за умовами праці.

Тема 4. Основи пожежної безпеки. Загальні положення. Основи процесу горіння. Особливість горіння твердих горючих речовин. Особливість горіння горючих газів. Особливість горіння горючих рідин. Класифікація горіння. Самозаймання. Класифікація пожеж. Пожежна безпека. Класифікація приміщень за вибухопожежною і пожежною небезпекою. Класифікація вибухо- та пожеженобезпечних зон. Засоби протипожежного захисту. Правила поведінки під час пожежі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Безпека виконання технологічних процесів та робіт в туристичній галузі

Тема 5. Електробезпека. особливості електротравматизму. Електричний струм як чинник небезпеки. Причини смерті від електричного удару. Фактори, що впливають на тяжкість ураження електричним струмом. Крокова напруга. Особливості електротравматизму. Класифікація приміщень щодо небезпеки ураження людей електричним струмом. Способи звільнення постраждалого від дії електричного струму. Система електробезпеки на підприємстві. Технічні електрозахисні заходи.

Тема 6. Захист від дії статичної електрики і блискавкозахист. Статична електрика. Атмосферна електрика. Правила поведінки під час грози. Кульова блискавка. Блискавкозахист.

Тема 7. Перша домедична допомога. Загальні відомості про першу долікарську допомогу. Юридичні аспекти надання домедичної допомоги. Аптечка для надання домедичної допомоги на робочому місці: обов'язкова комплектація. Перша домедична допомога при втраті свідомості. Алгоритм відновлення прохідності дихальних шляхів. Алгоритм розміщення постраждалого в стійкому положенні на боці. Штучна вентиляція легень. Перша домедична допомога при втраті зупинці серця. Перша домедична допомога при кровотечі. Перша домедична допомога при переломах кісток, вивихах, розтігненні і розриві зв'язок, забоях. Перша домедична допомога при холодних травмах. Перша домедична допомога при теплових травмах. Перша домедична допомога при втраті опіках. Перша домедична допомога при електротравмах і травмах від ударів блискавки. Перша домедична допомога при отруєнні. Перша домедична допомога при утопленні. Перша домедична допомога при інфаркті міокарду. Перша домедична допомога при інсульті. Перша домедична допомога при судамах.

Тема 8. Охорона праці при офісних роботах. Безпека роботи з компютером. Природне і штучне освітлення офісного приміщення. Звукове забруднення офісного приміщення.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Правові та організаційні питання охорони праці													
Тема 1. Законодавча база безпеки праці в Україні, Частина 1	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Законодавча база безпеки праці в Україні, Частина 2	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Основи пожежної безпеки	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	28	8	8	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Безпека виконання технологічних процесів та робіт													
Тема 5. Електробезпека	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Захист від дії статичної електрики і блискавкозахист	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Перша домедична допомога	13	2	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Охорона праці при офісних роботах	5	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	32	8	6	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	60	16	14	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	60	16	14	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-
2	-	-
...	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація навчання з охорони праці	2
2	Порядок розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві	2
3	Система управління охороною праці в регіонах України	2
4	Забезпечення первинними засобами пожежогасіння виробничих підрозділів АПК	2
5	Забезпечення працівників АПК засобами індивідуального захисту	2
6	Методи оцінення параметрів мікроклімату на виробництві	2
7	Переміщення постраждалих від нещасного випадку	2
	Разом	14

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
...		

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Державне управління та нагляд за охороною праці	3
2	Контрольно-наглядова діяльність у сфері управління охороною праці в Україні	3
3	Засади державного управління охороною праці	3
4	Організаційно-правова структура суб'єктів управління охороною праці в Україні	3
5	Система управління пожежною безпекою	3
6	Вимоги до електробезпеки у офісних приміщеннях з комп'ютерною технікою	3
7	Алгоритми надання першої домедичної допомоги на виробництві та в побуті	9
8	Алгоритми надання першої домедичної допомоги при контакті з представниками тваринного і рослинного світу	3
	Разом	30

8. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
	Разом	

9. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Служба охорони праці на підприємстві
2. Охорона праці. Основні законодавчі акти, які регламентують ОП в Україні.
3. Умови праці та їх класифікація.
4. Класифікація небезпечних та шкідливих виробничих факторів.
5. Види виробничого пилу, його вплив на організм людини.
6. Що таке смог? Як смог впливає на здоров'я людини?
7. Охарактеризуйте дію чадного газу на організм людини.
8. Охарактеризуйте дію вуглекислого газу на організм людини.
9. Охарактеризуйте дію сірководню на організм людини.
10. Охарактеризуйте дію оксидів азоту NO і NO₂ на організм людини.
11. Охарактеризуйте дію оксидів сірки SO₂ і SO₃ на організм людини.
12. Що таке вентиляція? Які є види вентиляції виробничих приміщень?
13. Що таке аспірація? Які є способи аспірації з охорони праці?
14. Допомога при ураженні електричним струмом
15. Крокова напруга. Що це таке. Способи виходу із зони дії крокової напруги.
16. Охарактеризуйте електор травми, які виникають внаслідок дії електричного струму на людину.
17. Що таке фібриляція серця? При якому струмі виникає фібриляція серця? Як можна зупинити фібриляцію серця?
18. Назвіть і охарактеризуйте причини смерті від ураження електричним струмом.
19. Охарактеризуйте фактори, що впливають на тяжкість ураження електричним струмом.
20. Які правила поведінки під час блискавки?
21. Що таке блискавка? Яким чином вона виникає? Яким чином удар блискавки може впливати на людину?
22. Охорона праці в туристичній галузі.
23. Які існують види інструктажів з охорони праці. Який порядок їх проведення? Хто проводить ці інструктажі?
24. Які є види навчання і як здійснюється перевірка знань з охорони праці?
25. Що таке стажування і дублювання? Чим вони відрізняються? Як вони проходять?
26. Розслідування та облік нещасних випадків
27. Що таке засоби індивідуального захисту? Які є види засобів індивідуального захисту?
28. Які існують засоби індивідуального захисту голови, слуху, очей і обличчя? Охарактеризуйте їх.
29. Які існують засоби індивідуального захисту органів дихання? Охарактеризуйте їх.
30. Які існують засоби індивідуального захисту органів рук, ніг, від падіння з висоти? Який існує одяг спеціальний захисний? Охарактеризуйте їх.
31. Мікроклімат виробничих приміщень та її нормалізація. Прилади для контролю параметрів мікроклімату.
32. Які існують види вогнегасильних речовин? Охарактеризуйте їх. Для яких видів пожеж вони застосовуються?
33. Опишіть конструкцію та принцип роботи вогнегасників (водяного, водопінного, порошкового, вуглекислотного).

10. Методи навчання

Комбінація трьох методів: пасивного, активного та інтерактивного.

Пасивний метод - це форма взаємодії студентів і викладача, в якій викладач є основною діючою особою і керуючим ходом уроку, а студенти виступають в ролі пасивних слухачів, підлеглих директивам викладача. Зв'язок викладача із студентами в пасивних уроках здійснюється за допомогою опитувань, самостійних, контрольних робіт, тестів тощо. З погляду сучасних педагогічних технологій та ефективності засвоєння студентами навчального матеріалу пасивний метод вважається найбільш неефективним, але, незважаючи на це, він має і деякі плюси. Це відносно легка підготовка до заняття з боку викладача і можливість подання порівняно великої кількості навчального матеріалу в певних часових рамках уроку. Треба сказати, що в деяких випадках цей підхід успішно працює в руках досвідченого педагога, особливо якщо студенти мають чіткі цілі, спрямовані на ґрунтовне вивчення предмета. Лекція - найпоширеніший вид пасивного уроку. Цей вид уроку широко розповсюджений у ВНЗ, де навчаються дорослі, цілком сформовані люди, що мають чіткі цілі глибоко вивчати предмет.

Активний метод - це форма взаємодії студентів і викладача, при якій викладач і студенти взаємодіють один з одним під час заняття та студенти тут не пасивні слухачі, а активні учасники заняття. В даному випадку викладач і студенти знаходяться на рівних правах.

Інтерактивний метод орієнтований на більш широку взаємодію студентів не тільки із викладачем, але і один з одним і на домінування активності студентів у процесі навчання. Місце викладача в інтерактивних заняттях зводиться до направлення діяльності студентів на досягнення цілей заняття. Викладач також розробляє план заняття (звичайно, це інтерактивні вправи та завдання, в ході виконання яких студент вивчає матеріал).

11. Форми контролю

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: поточне тестування (відповіді на поставлені запитання); захист лабораторних робіт; підсумковий письмовий тест.

Нижче наведена структура загальної атестаційної оцінки:

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{Атестаційна} \\ \text{оцінка} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{Середнє по} \\ \text{модулях} \\ \text{(коєф. 0,7)} \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|} \hline \text{Здача ек-} \\ \text{замену} \\ \text{(коєф. 0,3)} \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|} \hline \text{Додаткові бали} \\ \text{(доповідь рефе-} \\ \text{ратів)} \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|} \hline \text{Штрафні бали} \\ \text{(пропуски за-} \\ \text{нять, погана по-} \\ \text{ведінка)} \\ \hline \end{array}$$

Загальна оцінка за модуль розділяється в рівних долях між модульною контрольною роботою і середньою оцінкою за відповіді на запитання по пройденому матеріалу:

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{Модуль} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{Модульна конт-} \\ \text{рольна робота} \\ \text{(коєф. 0,5)} \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|} \hline \text{Відповіді на запи-} \\ \text{тання по пройде-} \\ \text{ному матеріалу} \\ \text{(коєф. 0,5)} \\ \hline \end{array}$$

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студентів відбувається згідно положення "Про екзамен та заліки у НУБіП України" від 20.02.2015 р. (протокол № 6) з табл. 1.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 100 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

13. Методичне забезпечення

1. Поліщук В. М. Організація навчання з охорони праці. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 24 с.

2. Поліщук В. М. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 56 с.

3. Войналович О.В., Воронцова Н.Є., Поліщук В.М. Забезпечення працівників АПК засобами індивідуального захисту та спецодягом. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 44 с.

4. Войналович О.В., Голопура С.М., Воронцова Н.Є., Поліщук В.М. Методи оцінення параметрів мікроклімату на виробництві. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 24 с.

5. Войналович О.В., Голопура С.М., Воронцова Н.Є., Поліщук В.М. Забезпечення первинними засобами пожежегасіння виробничих підрозділів АПК. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін "Основи охорони праці" для студентів сільськогосподарських вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації освітнього ступеня „Бакалавр”. К.: НУБіП України, 2021. 32 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Войналович О. В., Марчишина Є. І., Мотрич М. М. Охорона праці у галузі: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 375 с.

2. Войналович О. В., Голопура С. М. Охорона праці у галузі (організаційно-технічні аспекти): навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 250 с.

3. Войналович О. В., Марчишина Є. І. Охорона праці у сільському господарстві. Київ: Основа, 2014. 76 с.

4. Войналович О. В. Працезахоронні засади у схемах, таблицях і графіках:

Допоміжна

1. Нікітченко О. Ю. Виробнича санітарія. Харків: ХНУМГ, 2015. 50 с.
2. Горностай О., Станіславчук О. Виробнича санітарія, фізіологія та гігієна праці. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2021. 148 с.
3. Правила улаштування електроустановок. Київ: Міненерговугілля України, 2017. 617 с.
4. ДБН В.2.5-56:2014. Системи протипожежного захисту. Київ: Мінрегіон України, 2015. 134 с.
5. Білим П.А. Основи пожежної безпеки: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 46 с.
6. Кікінчук В. В., Книженко С. О., Савчук Т. І. та ін. Домедична підготовка: навч. посіб. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ., 2021. 176 с.
7. Волянський П. Б., Гринзовський А. М., Гур'єв С. О. та ін. Домедична допомога на місці події: практичний посібник. Херсон: Гельветика, 2020. 224 с.
8. Перша допомога: довідник для населення. Київ: Національний комітет Товариства Червоного Хреста України, 2016. 40 с.
9. Гринзовський А. М., Волянський П. Б., Калашченко С. І. та ін. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях. Київ: ІДУЦЗ, 2018. 216 с.
10. Лутак Н. Г., Зинич Ю. М., Кучарська Л. В. Посібник на допомогу посадовим особам, відповідальним за питання цивільного захисту, консультаційних пунктів при ЖЕО, сільських (селищних) радах. Київ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської обл., 2016. 244 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Конституція України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про охорону праці: Закон України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.
4. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
5. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>.
6. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці: затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 442 від 1 серпня 1992 р. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF#Text>
7. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці: затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 41 від 1 вересня 1992 р. [Електронний ресурс]. URL: https://vk24.ua/regulations_and_jurisprudence/rekomendacii/metodicni-rekomendacii-dla-provedenna-atestacii-robocih-misc-za-umovami-praci
8. ДСНтаП. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу: наказ Міністерства охорони здоров'я України № 248 від 08.04.2014 р. [Елект-

ронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text>

9. Про екстрену медичну допомогу: Закон України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>.

ОКР Бакалавр Напря́м підготовки спеціальність Туризм	Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 10 з дисципліни БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ	Затверджую Зав. кафедри (підпис) Хмельовський В.С. 2022 р.
---	--	--	---

Екзаменаційні запитання

1. Служба охорони праці на підприємстві. Коли вона створюється і ліквідується? Кому вона підпорядковується і яка її функція?

2. Які є способи переміщення постраждалих? Опишіть їх.

Тестові завдання різних типів

1.

Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові внаслідок ушкодження його здоров'я або у разі смерті працівника, здійснюється:	
1	Фондом національного добробуту
2	Фондом соціального страхування
3	Фондом президента
4	Резервним фондом

2.

Умови праці, при яких збільшується ризик погіршення здоров'я, з'являються окремі ознаки професійної патології та розвиток професійного захворювання:	
1	Оптимальні
2	Допустимі
3	Шкідливі
4	Небезпечні

3.

Порушення внутрішніх біоелектричних процесів виникають внаслідок впливу електричного струму:	
1	Термічного
2	Механічного
3	Електролітичного
4	Біологічного

4.

Електричний атмосферний розряд між хмарою та землею, або між окремими хмарами, що мають заряди різного знаку:	
1	Електрична дуга
2	Грім
3	Блискавка
4	Торнадо

5.

Якщо перерва у роботі становить понад 30 діб для робіт із підвищеною небезпекою і понад 60 діб для інших робіт проводять інструктаж:	
1	Вступний
2	Первинний
3	Повторний
4	Позаплановий
5	Цільовий

6.

На практиці опір тіла людини електричному струму вважають рівним:				
1	2	3	4	5
1 Ом	10 Ом	100 Ом	1000 Ом	10 кОм

7.

На схемі вогнегасника цифрою 1 зображено:		
1	Корпус	
2	Сифонна трубка	
3	Розтруб	
4	Зарядно-пусковий пристрій	
5	Перехідник	
6	Вогнегасильна речовина	

8.

Захисні шоломи належать до:	
1	ЗІЗ голови
2	ЗІЗ органів слуху
3	ЗІЗ очей і обличчя
4	ЗІЗ органів дихання
5	ЗІЗ рук
6	Одяг спеціальний захисний
7	ЗІЗ ніг
8	Засоби захисту від падіння з висоти
9	Засоби захисту шкіри

9.

На рисунку зображено:		
1	Респіратор	
2	Фільтрувальний протигаз	
3	Ізолювальний протигаз	
4	Ізолювальний саморятівник	
5	Захисні окуляри	
6	Пояс запобіжний	

10.

Теплообмін, який відбувається шляхом віддачі тепла в довкілля поверхнею тіла людини у вигляді електромагнітних хвиль інфрачервоного діапазону, називається:	
1	Конвективним
2	Випаровуванням
3	Випромінюванням
4	Кондуктивним

(Поліщук В.М.)

ОКР Бакалавр Напря́м підготовки спеціальності Туризм	Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 11 з дисципліни БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ	Затверджую Зав. кафедри _____ (підпис) Хмельовський В.С. 2022 р.
--	---	---	---

Екзаменаційні запитання

1. Що таке фібриляція серця? При якому струмі виникає фібриляція серця? Як можна зупинити фібриляцію серця?
2. Опишіть алгоритм надання першої домедичної допомоги при отруєнні пестицидами за різних способів їх потрапляння до організму.

Тестові завдання різних типів

1.

До робіт у нічний час дозволено залучати за згодою:	
1	Вагітних жінок і жінок, що мають дітей віком до 3 років
2	Жінок, які мають дітей віком від 3 до 14 років, або дитину з інвалідністю
3	Працівників з інвалідністю
4	Всіх працівників
5	Осіб, молодших 18 років
6	Працівників, які навчаються в загальноосвітніх школах і ПТУ без відриву від виробництва, в дні занять

2.

Чинник трудового процесу та виробничого довкілля, вплив якого на організм людини в певних умовах може призвести до травми:	
1	Шкідливий виробничий чинник
2	Небезпечний виробничий чинник
3	Смертельний виробничий чинник

3.

Подразнення й порушення живих тканин організму виникають внаслідок впливу електричного струму:	
1	Термічного
2	Механічного
3	Електролітичного
4	Біологічного

4.

Розрядження накопленого хмарою розряду починається з поширення від хмари до землі слабкосвітлового каналу, який називається:	
1	Піонер
2	Лідер
3	Стрімер
4	Аутсайдер

5.

У разі змінення технології, устаткування проводять інструктаж:	
1	Вступний
2	Первинний
3	Повторний
4	Позаплановий
5	Цільовий

6.

Теплообмін, який відбувається шляхом розсіювання організмом тепла в довкілля за рахунок його витрати на випаровування вологи з поверхні тіла, називається:	
1	Конвективним
2	Випаровуванням
3	Випромінюванням
4	Кондуктивним

7.

На схемі вогнегасника цифрою 2 зображено:		
1	Корпус	
2	Сифонна трубка	
3	Розтруб	
4	Зарядно-пусковий пристрій	
5	Перехідник	
6	Вогнегасильна речовина	

8.

Захисні каски належать до:	
1	ЗІЗ голови
2	ЗІЗ органів слуху
3	ЗІЗ очей і обличчя
4	ЗІЗ органів дихання
5	ЗІЗ рук
6	Одяг спеціальний захисний
7	ЗІЗ ніг
8	Засоби захисту від падіння з висоти
9	Засоби захисту шкіри

9.

На рисунку зображено:		
1	Захисна каска	
2	Підшоломник	
3	Протишумові навушники	
4	Протишумові вкладки	
5	Захисні окуляри	
6	Захисний екран	
7	Щиток зварювальника	
8	Маска зварювальника	

10.

Працівники, зайняті на роботах з підвищеною небезпечкою, чи де є потреба в професійному доборі, та безпосередні керівники робіт проходять навчання з охорони праці:	
1	Ніколи
2	Щороку
3	1 раз на 3 роки
4	1 раз на 6 років

